

Катанаев Н. Т. и др.] - М.: Информпечать, 1998. – 191 с. 4. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Коваленко О.Е.– Х.: Вид-во НУА, 2005. - 360 с. – (Нар.укр.академія). 5. Яковец Ю. В. Эпохальные инновации XXI века / Яковец Ю.В. – М.: Экономика, 2004. – 444 с.

*Шаполова В.В., Біловодська Т.В.
м. Харків, Україна*

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ» НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Сучасне українське суспільство переживає період трансформацій: відбувається пошук нових ідентичностей, змінюється політичне та соціально-економічне середовище, змінюється конфігурація соціальних інститутів, формується нова соціальна структура суспільства. Відповідно, такі трансформації потребують деяких змін у сфері публічного управління, що дозволять у найкращий спосіб забезпечити ефективне державне управління та задоволення суспільних потреб, а також висувають нові сучасні вимоги до підготовки фахівців у цій сфері [1].

Як зазначає Бульба В.Г., в Україні система підготовки фахівців у галузі «Публічне управління» все ще є недосконалою, проте в ній відбуваються наступні зміни:

- з 2014 року, з прийняттям нової редакції Закону «Про вищу освіту», було впроваджено систему трирівневої підготовки «бакалавр – магістр – доктор»;

- у 2015 році до переліку спеціальностей була введена спеціальність «Публічне управління та адміністрування»;

- з 2016 р. розроблені програми професійного навчання публічних службовців для зайняття первинних посад державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування для одержання кваліфікації молодшого спеціаліста та бакалавра.

Також, Бульба В.Г. зазначає застарілість навчальних планів підготовки магістрів, обмеженість представлених спеціалізацій, надмірну централізацію формування навчальних програм [2].

В той же час, на установах вищої освіти лежить основна відповідальність за якість знань та майстерність, які необхідні випускникам для відповідальної діяльності в публічному управлінні, бізнесі тощо [3].

Виклад основного матеріалу. Ринок освітніх послуг відповідає на запити суспільства, навчальні заклади відкривають спеціальності, на які є

попит з боку абітурієнтів. В Харкові підготовку фахівців з публічного управління здійснюють такі навчальні заклади: Харківський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентіві України, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Український державний університет залізничного транспорту, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Харківський торговельно-економічний інститут Київського торговельно-економічного університету. Тобто до галузі «Публічне управління та адміністрування» проявляється активний інтерес з боку абітурієнтів, а між навчальнимикладами посилюється конкуренція.

Публічне управління – це управління, що здійснюється на основі волевиявлення громади (колективу людей) та реалізується суб'єктами, визначеними громадою, для задоволення потреб і досягнення цілей громади як об'єкту управління [4]. Відповідно, фахівець в галузі публічного управління повинен мати компетентності, які дозволять йому цілеспрямовано та системно аналізувати, планувати та реалізовувати плани розвитку громади.

Підготовка фахівців передбачає поглиблену правову, економічну, політологічну, управлінську, соціально-гуманітарну, професійну підготовку та оволодіння аналітичними та дослідницькими вміннями у сфері публічного адміністрування. На державній керівній посаді важливе знання законів, міжнародних нормативних актів, що ратифіковані Україною, кращих світових правових стандартів. Публічне управління потребує вміння налагоджувати комунікації, підтримувати партнерську взаємодію, публічно виступати, спілкуватися з представниками різних соціальних груп. Наявність лідерських якостей, вміння ефективно користуватись сучасними інформаційними технологіями, вміння правильно розподіляти ресурси, оцінювати економічну та соціальну ефективність проектів, вміння приймати рішення та брати на себе відповідальність – це далеко не повний перелік того, що має вміти фахівець в галузі публічного управління. Опанування сукупності цих компетенцій закладається в сучасні освітньо-професійні програми підготовки фахівців з публічного управління. Важливе значення має морально-етична культура особистості, яка також формується за допомогою всіх засобів освіти [3].

Хронічною проблемою системи вищої освіти є своєрідна «інтелектуальна ізоляція»: програми навчання не забезпечують практичні потреби ринку праці, рівень конкурентоспроможності випускників є доволі низьким. Це зумовлено тим, що у створенні навчальних програм не беруть участь представники роботодавців, які могли б чітко сформулювати свої вимоги до якостей фахівця.

Потребують вдосконалення й технології навчання. Традиційні методи навчання спрямовані на формування знань та умінь, однак не формують

комплексних навичок їх застосування для вирішення практичних проблем. Верба С.М. пропонує традиційні методи навчання поєднувати з прогресивними освітніми технологіями [5]. Так, наприклад, проектне навчання передбачає комплексне управління проектом, починаючи з формулювання проблеми і закінчуючи обґрунтуванням рішення проблеми, готового до практичної реалізації. Кооперативне навчання передбачає роботу в малих групах, інтерактивні технології передбачають активну взаємодію всіх слухачів через розподіл ролей, чітке виконання обов'язків учасників груп, що дозволяє навчитися командній роботі. Імітаційні, операційні, рольові ігри, дозволяють відпрацьовувати тактику поведінки, виконання функцій певної посадової особи.

Отже, для вирішення проблем підготовки фахівців у галузі публічного управління спеціалісти рекомендують такі заходи [5,6,7,8]:

- проведення експертиз навчальних планів та програм з боку спеціально створених органів на базі облдержадміністрацій;
- залучення до навчального процесу викладачів-практиків у сфері публічного управління;
- застосування в навчальному процесі прогресивних методів навчання (case-технології, проектне навчання, ігрові та інтерактивні технології, мережеві технології, тренінги тощо).

Висновки. У відповідь на сучасні запити з боку суспільства система вищої освіти України здійснює кроки щодо вдосконалення підготовки конкурентоздатних фахівців в галузі публічного управління. Вирішення існуючих в цьому напрямку проблем потребує реалізації низки заходів щодо організації та змісту навчання. В результаті випускники вищих навчальних закладів мають отримати набір компетенцій, що дозволять їм ефективно працювати у різних сферах публічного управління.

Література. 1. Козак В. І. Публічне управління в системі координат української державності / В. І. Козак // Ефективність державного управління. - 2015. - Вип. 44(1). - С. 64-70. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44%281%29__9. 2. Бульба В. Г. Підготовка магістрів публічного управління та адміністрування: питання підвищення ефективності / В. Г. Бульба, О. В. Поступна // Актуальні проблеми державного управління. - 2016. - № 1. - С. 143-148. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2016_1_26. 3. Лукіна Т. О. Роль освіти у становленні публічного управління та формуванні публічних цінностей в Україні / Т. О. Лукіна // Публічне управління: шляхи розвитку [Текст] : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (26 листопада 2014 р., м. Київ) : у 2 т. Т. 1 / [за наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського]. — К. : НАДУ, 2014. — С. 28—30. 4. Оболенський О. Ю. Публічне управління: цивілізаційний тренд, наукова теорія і напрям освіти / О. Ю. Оболенський //

Публічне управління: шляхи розвитку [Текст] : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (26 листопада 2014 р., м. Київ) : у 2 т. Т. 1 / [за наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського]. – К. : НАДУ, 2014. – С. 3 – 10. 5. *Верба С.М.* Впровадження сучасних методів навчання державних службовців із застосуванням європейських стандартів для професіоналізації державної служби України / С. М. Верба // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер.: Державне управління. - 2010. - Т. 130, Вип. 117. - С. 71-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2010_130_117_15. 6. *Бородін Є. І., Чикаренко І. А.* Підготовка державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування: проблемно орієнтований аспект / Є. І. Бородін, І. А. Чикаренко // Публічне адміністрування: теорія та практика. Електронний збірник наукових праць. –2012. – Випуск 1 (7). – Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-01\(7\)/12beipoa.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-01(7)/12beipoa.pdf). 7. *Романовский А.Г.* Эффективность управления и проблемы подготовки современных руководителей-лидеров / А.Г. Романовский // Коммунальное хозяйство городов: науч.-техн.сб. – Харьков:ХНАГХ, 2004. - №57. – С. 130-142. 8. *Шаполова В.В.* Педагогічні умови формування корпоративної культури майбутніх менеджерів у ВТНЗ : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / В. В. Шаполова. — Харків, 2015. — 276 с.

УДК 378.147.002:378.014

*Шаполова В. В., Попова Г.В., Юнік С. Б.
м. Харків, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТУДЕНТІВ НТУ «ХП»

Підготовка високоякісних фахівців відбувається в умовах постійних трансформацій сучасного суспільства, яке стрімко розвивається передусім завдяки вдосконаленню інформаційного простору взаємодії та передових технологій. Суттєвим фактором та критерієм розвитку особистості фахівця загалом та суспільства зокрема є рівень навичок комунікації, переважно який формується під час навчання у ЗВО. Важливою складовою структури особистості фахівця є комунікативна діяльність та компетенція, що сприяють високому рівню його професійної діяльності. Отже, комунікативна взаємодія передбачає діяльність учасників спілкування, спрямовану на інформаційний обмін і вплив на свідомість чи поведінку під час комунікативної ситуації.